

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število rač. št. 11.400

Obnovljena misel velike Jugoslavije

OD JADRANSKEGA DO ČRNEGA IN EGEJSKEGA MORJA.

Med tem, ko se o priključitvi Avstrije k Nemčiji piše že leta in leta in leta v našem tisku kot o velikem vprašanju, se celo pri nas vse prerado pozablja na problem neke druge priključitve, ki ni nič manjšega pomena in ni nič manj aktualna. Razlika je samo ta, da druga priključitev še ni niti idejno niti stvarno tako pripravljena, kakor je prva, da si je po svojem bistvu celo dosti starejšega izvora. Pri tej drugi priključitvi mislimo na združenje Bolgarije z našo državo v popolno veliko Jugoslavijo! O tej veliki Jugoslaviji, ki bi združevala v enoto vse štiri južno-slovenske rodove: Slovence, Hrvatov, Srbe in Bolgare, so sanjali vsi največji naši duhovi oddaljeneje in bližje preteklosti, pa celo Italijan Mazzini je že napovedoval novo slovansko državo na jugovzhodu Evrope, ki bo segala od Soče do Črnega ter Belega morja.

Zarodke te skupnosti najdemo že v srednjem veku, ko so nastajala, se spreminjala in propadala slovanska carstva na Balkanu in ko so se istočasno vezale v razne državne enote pokrajine Srbov, Hrvatov in Slovencev na tej strani Dri- ne. Turki so te prve zarodke uničili in za dolga stoletja pokopali ne le svobodo balkanskih Slovanov, marveč tudi misel velike njihove države, obsegajoče vse štiri rodove. Pozneje so interesi evropskih velesil, zlasti pokojne Avstrije in tudi že pokojne carske Rusije pre- drecili ustanovitev skupne balkanske slovanske države ter razcepili Srbe in Bolgare na tri male kraljevine: Črno goro, Srbijo in Bolgarijo. In svetovna vojna, ki je združila naposled Srbe, Hrvatov in Slovence, je zaenkrat pustila še vedno ob strani Bolgare. Še v razni povojni intrige velesil so jih po u- moru Aleksandra Stambolijskega terale celo znova v politiko sovražstva proti rodnim bratom, preč od Jugosla- vije v objem sovražnikov slovanstva. Pa vendar tudi vse to ni moglo smrtno zadeti misli zblizanja, kateri naj sledi popolna združenje. Živa je še danes, ce- lo vedno bolj, in zanimivo je: pojavlja se akutno prav pri bratih Bolgarih samih!

V »Večerniku« smo lani in letos ob- širno pisali o razpravah, ki so bile na- pisane v Bolgariji o vprašanju preorien- tacije v jugoslovanskem smislu. V zad- nih tednih napreduje to delo še bolj na- glo in bolj mogočno. Ne samo oni zem- ljedelci, ki so zvesti idejam pokojnega Stambolijskega, marveč tudi drugi se o- glašajo v Sofiji in drugod, zahtevajoč

temeljite preorientacije bolgarske zuna- nje politike. Prav te dni se je v bolgar- skem tisku znova obširno pisalo o tem, zlasti v zvezi z bivanjem kralja Borisa v Parizu. Mimo tega so obiskale Jugo- slavijo razne skupine Bolgarov, da ome- nimo samo gospodarstvenike, ki so dospeli celo do Ljubljane, kjer so bili sprejeti zares kot bratje pri bratih. V prvih dneh oktobra bo pa izšla v So- fiji posebna številka velikega dnevnika »Pladue«, ki bo obsegala najmanj 32 strani in bo vsa posvečena Jugoslaviji ter zblizanju nas in Bolgarov. Polago- ma sicer, a nezadržno dozoreva podlaga za odstranitev starega nasprotstva, za pobratenje in zblizanje, kateremu mora prej ali slej kot logična posledica slediti popolna združenje.

Nismo fantasti, vemo prav dobro, da je pot do tistega, kar si želimo, še neskon- čno dolga, smo pa obenem tudi taki opti- misti, da verujemo v končno uresničenje združenja kakor v nekaj n a r a v n e g a, kar se ne bo dalo zadržati. Zato pa je potrebno, da obnovimo idejo velikih za- četnikov vsejugoslovanske misli in jo gojimo kot svoj veliki bodoči program, pripravljajoč združenje Bolgarov z nami z besedo, tiskom in delom, navdušujoč zanj zlasti mladino na tej in na oni strani. Pred vsem pa moramo neprene- homa poudarjati, da bo naše zedinjenje popolno šele tedaj, ko bo segala Jugo- slavija od Gosposvetskega polja in soln- čnih goriških Brd do Črnega morja, Ca- rigrada in Egejskega morja ter na tej strani do našega sinlega Jadrana! Če vzamemo samo sedanjo Jugoslavijo in Bolgarijo, potem vidimo, da bi merila velika Jugoslavija preko 350.000 km², torej preko 40.000 km² več kakor velesila Italija, in bi štela že pri sedanjem prebi- valstvu preko 20 milijonov prebivalcev. Če pa vzamemo vse ozemlje, na kate- rem prebivamo Južni Slovani, potem dobimo površino okoli 400.000 km² in 25 milijonov duš, ki bi se v veliki Jugosla- viji kmalu pomnožile na 30 in več mili- jonov, kar bi tvorilo pač zadostno pod- lago za novo slovansko velesilo v Evropi.

Šele pogled na zemljevid nas more dodobra prepričati, kako veličastna je ideja našega »Anschlusa« in kako ji moramo z vsemi svojimi silami priprav- ljati pot, da se uresniči želja bolgar- skega pesnika, ki jo je napisal našemu Antonu Župančiču: »Že od Carigrad do Trst njakoj den — simfonija zazvučt božestvena!«

Oborožitev na sedanji višini

OPANJE NA USPEH RAZOROŽITVE JE IZGINILO. — GRE LE ŠE ZA OMEJITEV NA SEDANJI VIŠINI.

LONDON, 13. septembra. Diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha« je prepričan, da ni od bodoče ženevske konference pričakovati nobene pomembne razorožitve, temveč v naj- boljšem primeru le omejitev oboro- žitve na sedanji višini. Na pariških razgovorih, ki se bodo pričeli 18. t. m. med francoskimi ministri in angleškim državnim podtajnikom Edenom, se ne bo skušal doseči končni sporazum, temveč bo šlo predvsem za izkristali- ziranje zblizanja med angleškim in francoskim stališčem. Med Londonom in Parizom, oziroma v širšem smislu med Londonom in Washingtonom, že obstoja nreči podroben sporazum v

korist vzpostavitev mednarodne in stalne kontrole nad svetovnim obo- roževanjem. Mimo tega zagovarja Pa- riz tezo, da se določijo sankcije za primer kršitve bodočega sporazuma, vendar je le malo verjetno, da bi bil ta predlog sprejet s strani Londona in Washingtona. Anglija in Združene dr- žave hočejo doseči, da se poskusni rok za kontrolo, ki ga je Francija določi- la na 4 do 5 let, skrajša na 2 ali naj- več 3 leta. Mimo tega žele, da bi se že sedaj določilo bistveno znižanje oboroževanja, ki naj bi se izvedlo ta- koj po izteku poskusnega roka.

Francija proti fašistični Avstriji

FAŠISTIČNA AVSTRIJA JE IZGUBLJENA PRAV TAKO KAKOR NARODNO SOCIALISTIČNA. MNENJE »POPULAIREA«. TUDI V ANGLIJI SO NEZADOVOLJNI.

PARIZ, 13. septembra. Jutranji pariški tisk objavlja obširna poročila o paradah na Dunaju in o govoru kancelarja dr. Dollfussa. Ta govor ni francoskemu tisku niti najmanj všeč. Tisk se boji, da se bo Avstrija obrnila v zgrešeno smer ter bo postala namesto privesek Nemčije prive- sek Italije. »Echo de Paris« je najodkri- tejši in pravi, da ne more biti nikakor v interesu Francije, da bi se Avstrija fa- šizirala. Fašistična Avstrija pomeni enako nevarnost, kakor narodno-sociali- stična. V interesu Francije ni ne eno ne drugo. Avstrijski fašizem bi se mogel ne- kega dne spremeniti v nemški fašizem, česar neizogibna posledica bi bilo ono, kar se je posrečilo doslej preprečiti, da bi postala Avstrija odvisna. Niti fašizira- nje po vzorcu Italije niti narodni sociali- zem po vzgledu Nemčije — to so cilji Francije v srednji Evropi, specialno kar se tiče Avstrije.

PARIZ, 13. septembra. V današnjem »Populaireu« piše znani socialistični pu- blicist Rosefeld o zadnjem govoru zvez-

nega kancelarja dr. Dollfussa na dunaj- skem katoliškem dnevu: »Dollfuss in Starhemberg tirata Avstrijo na Rob pre- pada. To naj bo zadnji opomin obema puštofocema, obenem pa tudi vsem onim državam, ki podpirajo Dollfussov si- stem.«

LONDON, 13. septembra. Vsi listi se obširno bavijo z Dollfussovim govorom in naglašajo njegov velik vpliv na bo- doči razvoj avstrijskega problema. Zna- čilno je, da zastopata enako stališče libe- ralni, kakor delavski tisk. Laburistični »Daily Herald« piše, da ne smemo gleda- ti v Dollfussu nasprotnika Hitlerja, tem- več pasiven instrument v rokah Musso- llinija. Resnična slika sedanjega boja je ta da se bijejo narodni socialisti v Avstriji za odločilni vpliv Nemčije, Dollfussova fronta pa za dominirajoči vpliv Italije in za izpodrinjenje francoskega vpliva. V to afero se sprliče njenega nevarnega zna- čaja Anglija ne sme nikakor vtikati. Za- to ostane le še en izhod: apel na Društvo narodov.

Po letalski katastrofi v Ljubljani

PREVOZ OSTANKOV LETALA IN TRUPEL PONESREČENCEV. PREISKOVALNA KOMISIJA O VZROKU NESREČE.

LJUBLJANA, 13. septembra. Včeraj proti večeru so bili ostanki letala »Goliath Farman«, v katerem je našlo smrt 8 ljudi, prepeljani na letališče, kjer jih je pregledala strokovna letalska tehnična komisija, da ugotovi vzroke katastrofe. Po mnenju komisije je popolnoma izklju- čeno, da bi bil vzrok nesreče v konstruk- ciji letala ali v defektu motorjev. Prav tako nedolžen je na katastrofi pilot Ni- kitin, čigar prisotnost duha je jasno raz- vidna iz dejstva, da je zaprl v zadnjem trenutku dotok bencina in tako preprečil eksplozijo velike zaloge goriva in vnet- je vsega letala. Prav tako izključno je,

da bi bili odpovedali vsi trije motorji naenkrat. Če bi ne naletelo letalo slučaj- no na 3 m visoki in 1 m debeli zid, bi nedvomno ne bilo toliko človeških žr- tev. Trupla ponesrečencev so bila pre- peljana v mrtvašnico pokopališča pri Sv. Križu. Pilotovo in mehanikovo truplo sta bili prepeljani davi v Novi Sad, kjer bo- sta pokopani na stroške »Aeroputa«. 7 ljubljanskim mestnim avto-furgonom je bilo prepeljano truplo Ivana Žuraja v Slovensko Bistrico, kjer bo pokopano jutri popoldne. Vlada je odredila celo vrsto novih varnostnih ukrepov v potni- škem letalskem prometu.

Einstein ni več za razorožitev

PARIZ, 13. septembra. V svojem več- rajšnjem uvodniku komentira list »Balti- more Sun« pismo, ki ga je poslal profes- sor Einstein belgijskemu listu »La Patrie humaine« o organizaciji Nemčije in pravi med drugim: »V sedanjem kritičnem tren- utku evropske zgodovine bi pokazali vsi oni, ki bi zahtevali, da bi Francija in Bel- gija znižali svojo obrambno moč in zmožnost, da ali podcenjujejo Nemčijo ali da so izgubili zdrav razum. Vse dotlej, dokler se ne bo pomirilo nenavadno raz- gibanje berlinskih ulic in dokler ne bodo prenehali po teh ulicah defilirati hitler- jevski oddelki, ne more nihče zameriti so- sedom Adolfa Hitlerja, da gledajo na po- ložaj z nezaupanjem in da so pripravlje- ni za vsak eventualni primer.«

ŠPANSKA VLADNA KRIZA.

MADRID, 13. septembra. Lerroux je izročil včeraj popoldne predsedniku republike Zamori seznam članov nove vlade. Takoj nato je poklical Zamora k sebi dosedanjega predsednika vlade Azano, da sliši tudi njegovo mne- nje o sestavi nove vlade. Politični krogi so prepričani, da je življenjska sposobnost nove vlade odvisna zgolj od stališča, ki ga bo napram njej zav- zel Azana. Zaenkrat to stališče še ni znano.

TURŠKA MINISTRA V BOLGARIJI.

SOFIJA, 13. septembra. Končno je bil ugotovljen spored bivanja predsed- nika turške vlade Izmeta paše v So- fiji. Izmet paša bo prispel v spre- mstvu turškega zunanjega ministra Rudži beja, 20. t. m. v Sofijo, kjer bo ostal dva dni. Na čast gostom bodo pri- redili predsednik vlade, predsednik parlamenta in mestni župan svečane bankete. Tretji dan bivanja na Bolgar- skem bosta Izmet paša in Rudži bej odpotovala v Trnovo, od tam pa pre- ko Varne v Carigrad. Predsednik bol- garske vlade bo spremljal turške go- ste do Varne.

ROOSEVELT NE PRIZNAVA KU- BANSKE VLADE.

LONDON, 13. septembra. Iz Was- hingtona se poroča, da je devet ame- riških rušilcev, ki so bili doslej vsi- drani v pristanišču v fiamptonu v Vir- giniji, dobilo povelje, da takoj odplo- vejo na Kubo. V kubanskih vodah je sedaj zbranih 39 bojnih ladij ameriške vojne mornarice. Kakor se zatrjuje, je predsednik Roosevelt sklenil, da ne bo priznal nove kubanske vlade vse dotlej, dokler se ne bo izkazala s svo- jim delom in dokler se ne bo položaj na Kubi vsaj v glavnem in najvažnej- šim stabiliziral.

Dnevne vesti

POZIV PRIVATNIM NAMEŠČENCEM! Podpisani društvi nujno pozivata svoje člane in druge nameščence, da si do jutri 14. t. m. do 14. ure ogledajo v sejni dvorani mestnega magistrata imenike upravičencev za volitve v Delavsko zbornico, ker se je ugotovilo, da so nepopolni. Ne pozabite, da je jutri zadnji dan! Društvo zasebnih in avtonomnih nameščenec. Društvo odvetniških in notarskih uradnikov.

† Ivan Žuraj. Ko se je včeraj zjutraj odpravil po kupčijskih poslih lesni trgovec in industrijec g. Ivan Žuraj iz Slov. Bistrice, pač ni slutil, da ga čaka v Ljubljani smrt. Z nočnim brzovlakom se je odpravil in prispel včeraj zjutraj ob 6. uri v Ljubljano. Ker je »Putnikov« avtomobil že odpeljal potnike na letališče, je Žuraj naročil avtotaksi in z njim odbrzel na aerodrom, kjer so že bili v pogonu vsi motorji letala, ki se je v nekaj minutah nato dvignilo in nameravalo odleteti na Sušak. V nekaj minutah po startu pa je strmoglavilo in je med ruševinami našel smrt tudi g. Ivan Žuraj. Pokojnik je bil star šele 34 let in se je mnogo ter zelo uspešno udejstvoval v raznih nacionalnih društvih, ki so izgubila z njim pozhrtvovalnega delavca. Njegovе izgube pa ne bo mogla preboleti zapuščena žena, ki žaluje za njim z dvema nepreskrbljenima otrokoma. Truplo pokojnega Žuraja bo prepeljano iz Ljubljane v Slov. Bistrico, kjer bo pokopano na domačem pokopališču. Bodi mu ohranjen časten spomin, žalujočim preostalim naše globoko sožalje!

Smrtna kosa. Včeraj je nenadoma preminul na Spod. Polskavi ugledni posestnik g. Matevž Smode. Pogreb bo jutri 14. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti na pokopališče na Spod. Polskavi. Bodi mu ohranjen časten spomin, žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

V tukajšnji stolnici se je poročil v nedeljo popoldne gospod Drago Tkalec, zasebni uradnik, z gospodično Dragico Omanovo. Priči sta bila g. Franjo Rater, dimnikarski mojster, in g. Lazar Glumac, kotlarski mojster. Bilo srečno!

Spremembe v železniški službi. Na kraljev ukaz so po predlogu prometnega ministra premeščeni k direkciji državnih železnic v Ljubljani: Karl Štefin, šef postaje Maribor glavni kolodvor in Al. Baša, šef postaje Zidani most; k prometno komercialnemu oddelku železniške direkcije v Ljubljani so premeščeni: Jože Mohorko, šef postaje Maribor kor. kolodvor, Viktor Turin, šef postaje Ptuj in France Blažon, šef postaje Dravograd-Meža; za šefa postaje Maribor glavni kolodvor je imenovan višji kontrolor Friderik Perme, doslej šef postaje Tezno; za šefa postaje Maribor kor. kol. je imenovan višji kontrolor Avguštin Lukačič, doslej šef postaje Ljutomer, za šefa postaje Ptuj je imenovan kontrolor Ferdo Nagel, doslej šef postaje Kranj, za šefa postaje Ljubljana dolenski kolodvor pa je imenovan Ciril Vrančič, doslej šef postaje Murska Sobota.

Zanimiv zgodovinski sestanek. Drevo ob 20. uri se bodo sestali v mestni posvečovalnici ptujskega magistrata udeleženci septemberskih demonstracij iz leta 1908, ki so bili ranjeni, napadeni ali sodno preganjani. Poročilo o tem sestanku bo vsekakor zanimivo, ker bo prišlo na dan marsikaj, kar se je že v 25 letih hote ali nehote pozabilo. Sestanka se bodo udeležili tudi nekateri borci za slovansko osvobodjenje iz Maribora.

Spominske svečanosti ob 25letnici septemberskih žrtev v Ljubljani. V septembru pred 25 leti so padle 3 žrtve Adamič, Lunder in Vindišer. V spomin na te dogodke bo v nedeljo 17. t. m. v Ljubljani dopoldne maša z adušenica in odkritje nagrobnega spomenika ter spominske plošče na Pogačarjevem trgu. Za udeležence izven Ljubljane je dovoljena polovična vožnja. Potrdilo o udeležbi bo prejel vsak zunanji udeleženec ob povratku pri Družbi sv. Cirila in Metoda ob 17. uri na glavnem kolodvoru poleg »omozne blagajne pri izhodu.

Zveza Maistrovih borcev obvešča svoje člane, da se udeležijo slave Zdrženja rezervnih častnikov in bojnikov, ki bo v petek 15. t. m. ob pol 15. uri na Glavnem trgu.

Desetletnica smrti profesorja Maksa Pleteršnika. Po prizadevanju pripravljalega odbora v Pišecah pri Brežicah, ki mu načeluje tamošnji gospod župnik Fran Toplak, bo dne 17. t. m. spominska slavnost ob desetletnici smrti zaslužnega slovenskega jezikoslovca profesorja Maksa Pleteršnika. Ob 10. uri bo slovesna služba božja s cerkvenim govorom gospoda profesorja Janka Mlakarja iz Ljubljane, a nato obisk pokojnikovega groba. Popoldne ob 15. uri se odkrije na njegovi rojstni hiši spominska plošča, kjer govori gospod direktor dr. Drag. Lončar iz Ljubljane. Po odkritju je akademija s Petančičevo igro »Moč zemlje«, kjer nastopijo člani sromeljskega prosvetnega društva ob sodelovanju godbe in pevskega zbora. K počastitvi velikega jezikoslovca vabi vse njegove tovariše, prijatelje in učence Slovenska Matica v Ljubljani.

Šolske knjige za vse šole in šolske potreščine v največji izbiri pri Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ulica 11.

Naročniki za relais postajo v Mariboru se v smislu razpisa ljubljanske radio-postaje sprejemajo samo še do petka 15. tm. Da se združi Maribor z ljubljansko radio-postajo je potrebno, da se do navedenega roka prijavi večje število abonentov. Ker je uresničenie tega načrta velike važnosti za naše mesto, apeliramo na vse občane, da se pravočasno prijavijo. Prijave sprejemajo vsi poštni uradi. Mestno načelstvo v Mariboru.

Pohod nacionalnih društev na severno mejo. V nedeljo 17. tm. priredi šentiljski Sokol svoj letošnji javni nastop. Upravni odbor vabi vsa mariborska nacionalna društva, da se v čim večjem številu udeležijo tega nastopa in pohite na ta dan v obmejni št. Iij. Javni nastop bo na telovadišču pri šoli, po nastopu pa bo v društveni dvorani pri Dimniku narodno slavje. Mariborčani imajo zelo ugodne zveze in se naj poslužijo popoldanskega vlaka.

Volitve v Delavsko zbornico. Volilni imeniki so radi reklamacije na vpogled pri občinskih uradih onih občin, v katerih ima zdravnik zdravstvenega okrožja OUZD svoj sedež samo še do jutri 14. tm. Vsak nameščenec in nameščenska, delavec in delavka naj se prepriča, ali je vpisan v imenik. Volitve bodo v soboto 7. in v nedeljo 8. oktobra. Voli se osebno ali pismeno. Pismeno volijo samo oni volilci, katerih obratovališče je oddaljeno 5 km od rednega volišča.

Za revnega dijaka smo prejeli včeraj in danes še: Neimenovani 30 Din, Vodeb Antonija 20 Din, Mordej Franjo 20, neimenovani 10 Din, neimenovani Primorec 10 Din, Leopold Krajčič 10 Din, M. B. 20 Din, Milar Kessler 10 Din, Slavček Volk 10 Din, neimenovani 10 Din in Grajska starinarina 20 Din, skupaj 170 Din. S prejšnjimi darovi smo zbrali 320 Din. Iskrena hvala vsem številnim darovalcem!

Stalni gledališki abonma »Četrtek«. Več gledaliških obiskovalcev je izrazilo željo, da bi se zanje uvedel stalen dan v tednu, ter bi svoje abonentske predstave prejemali izključno na ta dan. Zato razpisuje gledališka uprava stalni gledališki abonma »Četrtek« in se naj blagovoljivo interesi za ta stalni abonma čimprej prijaviti pri gledališki blagajni, tel. št. 2382.

Nova lovska postojanka na severni meji. Pri Zgornji sv. Kungoti je bil preteklo nedeljo ustanovni občni zbor 6. sekcije mariborske podružnice SLD. Občnega zbora sta se poleg precejšnjega števila lovcev udeležila tudi podpredsednik mariborske podružnice SLD dr. Fludernik in ravnatelj Leban. Po poročilih so bile volitve in je bil izvoljen za predsednika nove sekcije Stanko Terčelj, za podpredsednika Franjo Vaupotič, za tajnika pa Ivan Lovrenčič. Nadalje so bili izvoljeni v odbor zastopniki vseh občin, ki spadajo v delokrog te sekcije. Po volitvah se je razvila živahna debata o raznih važnih zadevah, ki se tičejo našega lovstva, zlasti na naši severni meji. Mladi lovski postojanki na skrajnem severu želimo čim lepših uspehov in razvoja!

Srečke državne razredne loterije za 4. razred 27. kola dobite zopet v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Gospodska ulica 11.

Pogreb žrtev ljubljanske letalske nesreče. Pogreb žrtev ljubljanske letalske nesreče, ki je globoko presunila ves slovenski narod, ne bo skupen. Pilota Viktorja Nikitina in njegovega mehanika Špirka Tarkulja bodo prepeljali v Beograd in tam pokopali, trupla Antona Lušina, Ivana Koslerja, Ženi Pilerjeve in Vladimirja Štreklja bodo pokopana na ljubljanskem pokopališču, truplo Ivana Žuraja bo prepeljano v Slov. Bistrico, truplo smrtno ponesrečenega Georga Königa pa bo tudi najbrže pokopano v Ljubljani z ostalimi žrtvami.

Izključitev gosp. Frana Erjavca iz JUU. (Pojasnilo javnosti). Upravni in nadzorni odbor Jugoslovanskega učiteljskega združenja — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani, sta razpravljala na svoji seji dne 3. septembra 1933 o očitkih g. Frana Erjavca, iznešenih proti predsedniku sekcije g. Ivanu Dimniku v 194. št. »Slovenca« z dne 27. avgusta 1933 pod naslovom: »Ob Erjavčevi izključitvi iz JUU«. Predsednik sekcije g. Ivan Dimnik je že storil korake, da bo imel g. Erjavec priliko pred sodiščem odgovarjati za svoje izpade ter je dal imenovanima odboroma zaradi razčiščenja svoje predsedniško mesto na razpolago, Odbora sta po proučitvi zadeve ugotovila sledeče: 1. Predsednik sekcije g. Ivan Dimnik ni bil član razsodišča, ki je g. Frana Erjavca izključilo iz JUU, ni osebno v razsodišču sodeloval in ni vplival niti na potek razprave niti na razsodbo. Izključitev g. Erjavca se je izvršila popolnoma pravilno in v skladu z določili pravil JUU, kar je potrdila banovinska skupščina, glavni odbor in glavna skupščina JUU. 2. Namigavanja g. Erjavca ne zadenejo niti najmanj predsednika g. Dimnika ter so vse insinuacije, iz katerih bi mogla javnost napačno sklepati in soditi, obsodbe vredne. 3. Predsednik sekcije g. Ivan Dimnik in Jugoslovansko učiteljsko združenje ne nosita za premostitev g. Erjavca iz Most v Vučji trn niti najmanjše odgovornosti, ker nista z njo v nobeni zvezi. 4. Predsednik g. Ivan Dimnik tudi ni v nobeni zvezi s petkratnim odpustom gosp. Erjavca iz javne službe. Upravni in nadzorni odbor sekcije Jugoslovanskega učiteljskega združenja za dravsko banovino izražata predsedniku g. Ivanu Dimniku popolno zaupanje in ne uvidita potrebe, da bi jemal omenjeno izjavo v obzir v zvezi s svojo predsedniško funkcijo. Pač pa smatrata odbora za svojo dolžnost, da s pričujočo objavo v časopisju pojasnita javnosti neupravičenost izpada gosp. Frana Erjavca v »Slovenca«. V Ljubljani, dne 3. septembra 1933. Upravni odbor sekcije Jugoslovanskega učiteljskega združenja za dravsko banovino: Engelman Mira, Ljubljana, Kobal Josip, Ljubljana, Kopač Leopold, Slovenj gradec, Mavrič Karel, Gorinja Radgona, Polak Janko, Ljubljana, Verk Miloš, Sv. Križ pri Rog. Slatini, Voglar Franc, Celje. Nadzorni odbor sekcije Jugoslovanskega učiteljskega združenja za dravsko banovino: Ivanjšič Ljudevit, št. Jurij ob Ščavnici, Musek Ljudevit, št. Vid pri Ptuj, Mešiček Anka, Maribor, Brezovar Matija, št. Rupert na Dol., Požar Metod, Boh. Bistrica.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 73. številki: Uredbo o spojitvi občin v dravski banovini; uredbo o sestavi kandidatnih list; uredbo o sestavi in poslovanju volilnih odborov in o glasovalnem postopku pri volitvah občinskih odborov v dravski banovini.

Grajski kino. Samo še 2 dni znameniti džungelski velefilm »Trader-Horn«. Največje filmsko delo te vrste. Pride veleopereta »Nocojšnja noč ali nikdar« (zlati saxofon) Hans Albers.

Kino Union. Od danes dalje premiera največjega filma o trgovini z deklet, »Izgubljene hčere«, (Dekleta, ki skrivnostno izginejo). Ta izredni film mojstrske vsebine nam prikazuje v krasnih slikah življenje in trpljenje padlih deklet, ki pridejo v svoji neizkušeni brezvestnim trgovcem z živim blagom v roke. Film je poln tempa in divne glasbe, vsi naravni posnetki so napravljeni v najslikovitejših krajih naše države (Sarajevo, Mostar, Dubrovnik, Hercegovina itd.). Film, ki je vzbudil radi svoje aktualnosti povsod največjo pozornost in žel velike uspehe!

Narodno gledališče

Priglasite se za mariborski gledališki abonma!

Uprava »Narodnega gledališča« v Mariboru razpisuje za sezono 1933/34 gledališki abonma, ki obsega 20 predstav (12 dramskih in 8 glasbenih) ter se plačuje v sedmih zaporednih mesečnih obrokih, ki so za ložne sedeže Din 58, 38, 31, 24 (za uradnike 49, 32, 27, 20); za parterne sedeže 48, 38, 31 (za uradnike 41, 32, 29); za balkonske sedeže 48, 38, 29, 22 (za uradnike 41, 32, 24, 18); za galerijske sedeže 24, 19, 13 (za uradnike 19, 14, 9). Dobe se tudi bloki, ki omogočajo obisk gledališča pri poljubnih 12 dramskih in 8 glasbenih predstavah. Uprava gledališča ni kljub temu, da mora od vsake vstopnice plačevati takso za igralški penzijski fond, zvišala cen gledališkemu abonmanu, kar bodo abonertje gotovo pozdravili. Vabimo stare in nove abonente, da se čimprej prijavijo pri gledališki blagajni, ki je odprta vsak dan od 9. do pol 13. ter od 15. do 17. ure. (Ob nedeljah in praznikih samo dopolne.)

Pri ljudeh z nerodnim deňovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno miho iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nepravilne. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V znamenju kitare. Pravijo sicer, da živimo v dobi tehnike in sporta in da je glasba že davno stopila daleč v ozadje. V resnici pa je glasbena umetnost tudi danes v čislju, saj se zanimajo zanjo celo širši sloji, ki si nekaj niso mogli privoščiti glasbene naobrazbe. V tujini in tudi pri nas se je v zadnjih letih zelo udomačila kitarara, ki je zaradi nizke cene in razmeroma lahke šole posebno priljubljena. V Mariboru je agilna glasbena šola »Drave« (v bivši kolonijški šoli) ustanovila poleg drugih oddelkov tudi tečaj za kitaro, v katerega se vpisujejo učenci in odrasli iz vseh slojev. Želimo šoli obilnega uspeha!

Čigav je volčji pes? K gostilničarju Tomsetu v Pekrah se je zatekel pretekli petek lep volčjak črnorumenkaste barve, star približno 3 leta. Lastnik naj se zgleda na orožniški postaji v Studencih.

Nedolžna žrtev. Pretekli petek so se stegli fantje v neki gostilni v Košakih. Razgrete fante je skušal pomiriti železničar Konrad Forstnarič iz Košakov, ki ga je udaril neki mesarski pomočnik s Teznega s tako silo z lato po glavi, da mu je prebil lobanjo. Forstnariča je obliž nezavesten. Poklicani reševalci so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je srečno preostal nevarno operacijo.

Tri nezgode. V Podovi je včeraj padel s kolesa 35letni delavec Ivan Pivec in si hudo poškodoval levo ključnico, slična nezgoda je doletela v Počehovi Eriha Kolkolja, ki je padel in si poškodoval desno nogo. Pri Sv. Martinu pri Vurbergu pa se je pri delu ponesrečil 33letni posestnik Ivan Klemenčič. Vri trije ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Ropa osumljen. Včeraj je mariborska policija aretirala nekega 26letnega Josipa T., ki ga zasledujejo orožniki s Remšni ka radi nekega ropa. Policija je aretiranca izročila remiškim orožnikom v nadaljnjo preiskavo.

Drobne vesti s policije. Sinoči je bila aretirana neka Marija H., ki je pijana obležala na ulici. Prijavljeni pa so bili Hinko L., ker se je grdo obnašal, neki Franče M., ker je pijan kolovratil po Glavnem trgu in nadlegoval ljudi, 2 nepridiprava Karl S. in Anton B. zaradi zlobne poškodbe tuje lastnine, neka Ivanka Z., ker je kalila nočni mir, prekupčevalec Ivan F. zaradi nepravilne prodaje sadja in France L. zaradi nepredvidne vožnje.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 14,5 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 19,3 stopinj C; barometer je kazal pri 16,7 stopinjah 738, reduciran na ničlo pa 736,5, relativna vlažnost 91; vreme je tiho in oblačno.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice

Nujen apel novim naročnikom radia

Liublanska oddajna postaja bo v Mariboru zgradila novo relais postajo le, če se bo prijavi do 15. tm. zadostno število novih naročnikov.

Radiofonija v vseh državah sveta nalo napreduje in se zanjo izdajajo ogromni zneski, zlasti za ustanavljanje oddajnih postaj. Čeprav je težka gospodarska kriza zajela ves svet, vendar se ti izdatki vedno povečujejo in se, kar je najvažnejše, tudi izplačajo. Radiofonija se namreč kljub ogromnim povečanjem investicij in tekočih izdatkov more vendarle vedno vzdrževati s svojimi dohodki. Živi ob neznatnih prispevkih svojih poslušalcev in so ti izdatki vedno manjši čim večje je število poslušalcev, ki dajejo prostovoljno te milijone.

Radiofonija je nedvomno najdovršenejšo sredstvo, da se posameznemu poslušalcu, pa naj je število teh posameznikov še toliko in naj pripadajo katerekoli stanu, omogoči sodelovanje pri vseh dogodkih današnjega časa. Je najmočnejši izraz aktualnosti in s pravilnim izkoriščanjem ne doseže samo razumevanja vseh dogodkov, ki se gode po širnem svetu okoli nas, marveč tudi naš stik z njimi.

Naravnost razveseljiv za napredek radiofonije v naši državi je bil apel, ki ga je izdala ljubljanska oddajna postaja, da namerava zgraditi pri zadostnem številu interesentov ezaradi zboljšanja sprejema v Mariboru in njega bližnji okolici relais postajo, ki bi prenašala celoten program ljubljanske oddajne postaje in prenose iz svetovnih centrov. Maribor leži namreč v tako nesrečnem pasu, da se prav naša, domača ljubljanska oddajna postaja v mestu in sploh v bivši mariborski oblasti zelo slabo sliši. Njen sprejem je mogoč samo z boljšimi in dražjimi aparati. Da bi pa prišli na svoj račun tudi vsi oni manj premožni sloji našega prebivalstva, ki se bodo zadovoljili z detektorskimi sprejemnimi aparati, in da se bo uresničil načrt ljubljanske oddajne postaje za postavitev relais postaje v Mariboru, je potrebno, da se prijavi dovoljno število novih naročnikov.

Po podatkih in dosedanjih prijavih, ki so jih prejeli naše pošte, čeprav poteka rok že v petek 15. t. m., pa je sklepati, da naši prebivalci, to so meščani in okoličani, nimajo dovolj smisla za radio. Prijavilo se jih je tako majhno število, da ljubljanska oddajna postaja prav gotovo, če se jih ne bo prijavi v teh dneh večje število, ne bo realizirala svojega načrta.

Zamisel naše oddajne postaje, ki naj pripomore do tega, da bodo mogli poslušati naša oddajanja prav vsi, ki tega do danes bodisi zaradi terenskih neprilic ali vsakovrstnih namernih ter nenamernih moten, bodisi zaradi pomanjkanja sredstev za nabavo dražjih elektronskih aparatov niso mogli slediti, moramo pač

najtopleje pozdraviti. Nameravana relais postaja, katere brezžična sporočila bodo dosegla vse kraje severnega dela naše banovine, bo namreč preglasila postaje naših mejašev in ne bo dopuščala, da bi jo te postaje v izvajanju programa motile. Tudi bi nova relais postaja dvignila v tujini naš ugled, ponesla bi pa ob enem v vse dele našega severa blagodejnost kulture in bo vzbujala, širila ter vzdrževala državno in nacionalno zavest vsega našega obmejnega prebivalstva.

Zato je dolžnost vsakega zavednega državljana, da to kulturno akcijo ljubljanske oddajne postaje podpre in se prijavi do petka 15. t. m. za novega naročnika. Posebej opozarjamo tiste inte-

„Radikalna kura“ na Pobrežju

V nedeljo 10. t. m. je pevsko društvo »Zarja« otvorilo sezono Pobrežkega diletantskega odra spevoigro »Radikalna kura«. Odr je postavljen v prostrani, krasni dvorani g. Renčlja. Agilni Zarjani so pripravili dvorano, da je nudila preko 400 sedežev. Zraven tega so ozaljšali na balkonu s trobojnico in bršljanom častni prostor g. avtorju dr. Dobovišku, ki je obljubil, da bo prišel, a ga žal ni bilo. Do 8. ure zvečer je bila dvorana napolnjena do zadnjega kotička. Predsednik pevskega društva »Zarja«, g. Jančar, je s šega vo domačnostjo pozdravil g. podžupana Požarja, g. sodnika dr. Preberja, gosp. Renčlja ter ostale navzoče.

Opereto »Radikalna kura« je režiral g. Ivan Duh, ki je imel mnogo truda, ker so bili nekateri igralci prvič na odru. Orkester je vodil pevovodja g. Franjo Žižek, ki zasluži priznanje spretnega dirigenta. Grajati je samo, da je na nekaterih mestih, morda radi premalo vaj, godba oslabila; tudi dinamika ni prišla ponekod popolnoma do izraza.

Vloga Bombeka je imel g. Ivan Duh. Izmed najboljših je uspelo prikazati kronično bolnega, radi strogosti svoje žene Cecilije, katere vlogo je prav tako uspelo podala gospodična Draga Božičeva. Jelka Bombekova je bila gdč. Zoika Vertičeva, ki zasluži mnogo pohvale, kar se tiče igre in tudi petja. Poročnika Poloviča je igral g. Franc Duh. Mladi par je ljudstvo nagradilo s silnim aplavzom. Vloga Vande je imela gdč. Mimi Omerznjeva, ki je vzbujala pozornost v prisrčni ljubkost z dr. Roganom, samo žal, da je bila na nekem mestu pevska napaka preveč očita. Dr. Rogana je igral g. Drago Jurkovič. Klub delnim napakam je bil eden med najboljšimi. Neodnostilne so le nekatere jezikovne napake; tudi v petju je bil nekoliko mlhav. Najboljše med žen-

resente, ki prebivajo v okolišu 5 do 10 km od Maribora, da bodo lahko poslušali radio z detektorskimi aparati, in da bo oddajna postaja v Ljubljani vsakemu takemu interesentu po vplačilu predpisane pošne naročnine, ki znaša na mesec 25 Din, izročila brezplačno kompletni detektor v brezplačno uporabljanje pod pogojem, da bo ostal vsaj 1 leto naročnik, nakar preide detektor v njegovo neomejeno last.

Prijave novih naročnikov sprejemajo v Mariboru vse pošte, na deželi pa vse okoliške pošte, samo še do petka 15. tm. Prijave so sicer neobvezne in bodo služile oddajni postaji samo za podlago pri zaključku pogajanj za postavitev nove relais postaje, vendar pa se bo na nove prijavitelne interese pri otvoritvi nove relais postaje apeliralo, da postanejo naročniki radia. Vsem, ki jim je pri srcu napredek našega Maribora ponovno priporočamo, naj se do omenjenega termina javijo pri tej ali oni pošti kot novi naročniki radia!

skami je igrala gdč. Ruža Tončičeva. Imela je dve vloge. Kot služkinja Katica je s svojo razigranostjo navdušila gledalce, k čemur je pripomogel tudi njen soigralec g. Maks Skerbiš kot vojak Jaka, ki se je močno prikupil. Kot Etelka, je gdč. Ruža Tončičeva prikazala tip Madžarke, ki je s svojo razuzdanostjo opajala g. Bombeka in pokazala s tem zmožnost tudi v drugi vlogi. Mnogo smeha je vzbujal poseben kot namišljeni sodnik g. Ciril Bezjak. Z gdč. Ružo Tončičevo sta spravila igro v ravnovesje, samo žal, da mu je bila odmerjena tako kratka vloga. Ostale vloge so bile več ali manj zadovoljive.

Inscenacijo in razsvetljavo je oskrboval g. Gustav Breznik. Posebno dobro je bilo oboje naštudirano v drugem dejanju. Vsekakor je opereta uspela nepričakovano dobro in želeti je še več takih večerov. V tem upanju izrekamo marljivim diletan tom iskrene čestitke in jim daemo novega poguma do nadaljnjih uspehov. X.

Poljčane

Vodovod v Poljčanah zopet na dnevnem redu

Lani prav ob tem času smo poročali, da si je komisija, obstoječa iz županov, občinskih odbornikov in drugih interesentov občin Pikel in Poljčane ogledala izvirek, ki naj bi se uporabil za gradnjo vodovoda v Poljčanah. Ugotovilo se je na prostoru, da bi nudil dovolj vode, s kapaciteto nad 200 m³ na dan, kar bi za tukajšnje razmere popolnoma zadostovalo. Ovir, da se delo ni takoj pričelo, je bila zaenkrat glavno ta, da je prostor last državne železnice in je bilo treba izposlovati za uporabo izvirk najprej zadevnega dovoljenja.

Občini sta pred dnevi dobili na svojo interpelacijo odgovor, in tako se je zadeva premaknila z mrtve točke za korak dalje. Direkcija državnih železnic v Ljubljani je namreč občinama sporočila, da od

stopi izvirek na železniškem ozemlju v Poljčanah za gradnjo vodovoda, predlaga pa v zameri, da se iz njihovega izvirk brezplačno oskrbi železniška postaja vsak dan s 100 do 150 m³ vode.

Ker je kapaciteta vode ugotovljena v dovoljni množini, ki bi jo potrebovali skupni interesenti, občini s predlogom soglašata. Treba bo pa zgraditi radi odstopa vode železniški postaji večji rezervoar in bi bile potrebne tudi močnejše vodovodne cevi kot sicer; zato sta občini mnenja, naj se na podlagi proračuna hidrotehničnega odseka v Ljubljani ugotovljeni stroški za gradnjo rezervoarja in glavnega voda na vse v poštev prihajajoče stranke inkl. žel. upravo sorazmerno porazdelijo, dočim bi naj stroške za odvod vode na določeno mesto krile stranke.

Verjetno je, da bo železniška uprava predlog sprejela (ker je vodovod tudi zanjo velikega pomena) in to tembolj, ker imata v odklonilnem primeru občini na ponudbo drug izvirek, ki nudi tudi dovoljno količino za tukajšnji vodovod potrebne vode.

Želeti bi bilo, da bi bila zadeva tako ali tako čimprej rešena, da se zamorejo nato pričeti naprave vodovodnega načrta in druge sem spadajoče priprave.

Ptuj

Ustanovitev Kreditne zadruge državnih nameščencev. V torek 5. t. m. so si državni nameščenci v Ptuj ustanovili lastno Kreditno zadruge. Ustanovnega zbora, ki se je vršil v Narodnem domu, se je udeležil tudi predsednik Zveze nabavljanih zadrug v Beogradu g. Miloš Štibler, ki je pri tej priliki zbranim nanizal nekaj zanimivih podatkov o razvoju zadrugištva in utemeljil njegovo potrebo zlasti v današnjem času. V odbor nove zadruge so bili nato izvoljeni sledeči: sodnik dr. Lipič predsednik, davčni inspektor Führer podpredsednik, odborniki davčni upravitelj Primc, upravni pripravnik Rozman in okrajni šolski nadzornik Capuder; v nadzorni odbor so prišli: sodnik dr. Muhlič predsednik, davčni upravitelj Arnuš in šolski nadzornik v pok. Pretnar pa odbornika. Zadrugi delež je 100 Din. Obresti so se določile takole: za nevezane vloge 5%, za vezane vloge 5^{1/2}%, za posojila 7%. K novi zadruzi je že ob ustanovitvi pristopilo 23 članov. Poslovala bo zaradi zmanjšanja izdatkov v prostorih Nabavljane zadruge državnih uslužbencev. Nova zadruza začne, čim se odobre njena pravila, ki so že vposlana v odobritev, z rednim poslovanjem.

Združitev občin v ptujem okraju je končno veljavno sklenjena in določena. Na mesto 111 občin, kolikor jih je bilo dosedaj, jih bo ptujski okraj imel le 28, in sicer Vurberk, Majšperk, Cirkovci, Podčelnik, Leskovec, Sv. Barbara v Halozah, Zavrč, Pobrežje, Markovec, Gorišnica, Sv. Janž na Dravskem polju, Rogoznica, Breg, Dor nova, Sv. Urban, Drebetinci, Trnovska vas, Juršinci, Vel. Nedelja, Podgorci, Koraciče, Ivanjkovci, Ormož, Hum, Središče, Sv. Miklavž, Kog in Ptujška gora. Na novo ustanovljeni sta občini Dornova in Drebetinci.

Jadranski dnevi v Splitu

(Vtisil udeleženca.)

II.

MORNARICA. BAČVICE. NA POTI ZA PRENOČIŠČE. NOČ.

V pristanišču pri kolodvoru so bile zadržane naše vojne ladje. Sedem torpedovk je ždelo kakor mladi morski galebi poleg kontratorpedovke »Dubrovnik« in križarke »Dalmacija«. Za »Putnikom« v glavnem. Pristano pa se je bohotil »Zmaj«, matična ladja za podmornice. Najlepši je »Dubrovnik«, v vsej svoji tehnični dovršenosti. Čuvarji naše obale! Nad pristanom je krožilo nekaj zračnih vozil. Poleg bojnih ladij pa je trepetalo na razgibanih morskimi valovi nekaj ribiških bark. Kakor bi iskale pri njih zaveza — in pomoči. Kakor bi nekaj zahtevale.

Potem sva šla na Bačvice v kopališče. da se rešiva umazanije z vlaka. Cesta gre po zmernem klancu, preko železniškega viadukta in mimo pensiona Matić, kjer je bila nato od pol devete dalje vrtna zabava — program, sestavljen v glavnem iz glasbenih in pevskih točk, je izvedel pomladok Jadranske straže iz Velikega Bečkarca, Karlovca in Splita. Od kolodvo-

ra do kopališča je menda borth pet minut. Kopališče je sijajno, posebno za neplavalce in slabše plavalce, ker lahko hodi kopalec precej daleč v vodo po dnu, pokritem z mehko miško. Voda je bila že malo hladnejša, posebno pa je nagajal veter, ki je sušil drgetajoča mokra telesa. Tam se dobijo tudi vse znanci, ki se prej v mestu niso mogli najti. In bili smo na rivi-eri...

Postala sva lačna in hitela k večerji. Seveda skozi sadni trg, ki je tik zidu Dialektanove palače. Potem pa notri — na levo, mimo pekarnice in cerkve, po kratkih, ozkih ovinkih — k »Gradski kuhinji«. Ta pa je odprta šele od sedme ure dalje — a midva tako lačna. »Gostiona Slove-nac«, kako prijetno in domače zvenj naslov lokala; kdo se ne bi zatekel vanj. Tri »filane«, paprike — 6 Din, specialite-ta. Sedaj pa še na ribe — tukaj jih nimajo. Po nekaj stopnicah in nekkih ovinkih sva prišla pred vhod, ki ga je zapiral z druge strani sem Meštrovitcev Grgur Ninski v vsej svoji veličastnosti in mogoč-nosti. Prostor je za bronasti kip zelo primeren.

Šla sva nazaj, po isti poti proti sadne-mu trgu in zavila ob zidu palače navzgor. Zavonjalo je po ribah in sledila sva vonju v neko klet. Lačna nisva bila, a ribe so

nama dišale. S krčmarico smo se zmenili za porcijo štirih dinarjev. Med tem se je v mestu polagoma stemnilo in bližali so se zvoki godbe. Hitela sva plačati. Zmenili smo se za štiri, krčmar pa je zahteval sedaj pet dinarjev. Kregali smo se radi principa, ne radi cene. Tedaj je prišel v našo ulico spreved vojaške godbe — bil je predvečer rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra in predvečer svečanosti Jadranske straže. In končno je bil krčmar vendar dober mož: Od kovača mi je vrnil pet dinarjev in vzkliknil: »Živijo Jugoslavija!»

Prav vis-a-vis naše kleti je bil naš »po-drum« s prošekom. In ribe plavajo najprej v vodi, potem v olju in končno v vinu...

Sedaj sva pričela iskati prenočišča in ker sva imela s seboj skupni kovčeg, ki sva ga imela čez dan shranjenega v neki trafiki, nama je pri tem poslu pomagal ves mimoidoči »Split«. Kmalu sva ugotovila, da pod 40 Din na noč ni dobiti ničesar poštenega, za 15 Din lahko greste v noč-ni zoološki vrt skakačev in grizačev in bila sva prisiljena, da počakava pol de-seto uro, ko pride parnik iz Sušaka. Dom Jadranske straže je bil že napolnjen in pridružila sva se mariborskemu pomlad-ku Jadranske straže, ki je prišel v Split z večernim parnikom. Imeli smo na raz-

polago — za prevoz prtljage — tovorni avto in res smo se pripeljali v neko »šta-lo«. Tako vsaj so se izražali razni nezadovoljneži, ki jim slama v telovadnici Sokolskega doma ni prav nič dišala. — Prah je bil ogromen, zrak dušljiv in nekdo je trdil celo, da smo na Marianu. Isto se je zgodilo z dekleti. Vsi so bili oblečeni pražno, koce jih je imelo s seboj le malo in spati je bilo treba. Prerekanja in pritožb na razne »organiziranosti« je bilo mnogo in končno sva pa le ostala midva edina, ki nisva šla spat.

Ko pa je v kavarni na Novi obali tako »prijetno! Jaz je izboren, izbira povečini poskočnih pesmi je pestra in pavze so kratke. Pred vami je morje, ob obali pa nekaj bark in v morskimi valovih se blešče sanjavi lunini žark. Česa želite več? Ali s samo sentimentalnostjo človek ne pride daleč in podala sva se na ekskurzijo v splitske nočne lokale. Oblasti so jim dovolile radi navala tujcev imeti odprta vrata »magari« vso noč.

Pridružila sva se nekim mornarjem, ki so nama bili zelo simpatični in so nama služili kot kažipot po temi. Morala sva se vživeti v vlogo postopaških »bonvi-vantov«, sicer ne bi videla ničesar. Kolikor se pač videti da.

(Se bo nadaljevalo.)

Marj Skafanc

74

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Vidiš,« je dejala Intela, »to je najpametneje, kar moreve storiti. Toda bilo bi preveč nevarno klicati Soralfisa semkaj. Tudi jaz ne morem k njemu, ker gotovo pazijo na vsak moj korak. Zato je najpametneje, da ga obiščeš ti in mu poveš, kaj se je zgodilo. Morda bo on vedel dober svet...«

»Poiščem ga takoj,« je odgovorila Sudaja. »Ne smemo zamujati časa.«

»Da, takoj ga poišči! Hvala ti že vnaprej za vse, kar storiš zame in zanj!«

Sudaja je neutegoma izvršila svoj sklep, poslovila se je od princese in se odpeljala v osrednjo knjižnico, kjer je poiskala ravnatelja Soralfisa, mu povedala, da je vlada izvedela za ljubezensko razmerje med Doljanom in Intelo ter Doljana zaprla. Soralfis, ki je Doljana že pogrešal in ga povsod iskal, se je zdrznil. Spoznal je, da ni v nevarnosti samo sreča njegovega prijatelja, ampak tudi njegovo življenje. Vendar trenutno tudi sam ni vedel, kaj bi bilo storiti. Edina tolažba, ki jo je mogel dati Sudaji in Intelo, je bila torej le obljuba, da jima bo stal ob strani in iskal rešitve.

Tako se je Sudaja vrnila k potrti Intelo, ne da bi ji mogla prinesiti več kakor to,

kar je že sama imela: željo po delu za Doljanovo rešitev. Njen obisk pri Soralfisu pa je bil vendar večjega pomena, kakor sta princesa in Sudaja mislili, pa tudi večjega kakor se je zavedal sam Soralfis. Ko ga je zapustila princesina zaupnica, je sedel na naslanjač v svojem kabinetu in premišljeval. Premislil je vse in skoval tisoč načrtov, pa nobeden ni bil dober. Vsakega je naposled zavrgel in iskal nove rešitve. Tako je končno dotopal v svojih mislih tudi govorico, ki jo je bil nekoč mimogrede ujel. Bila je govorica o pripravljajoči se vstaji. Dasi Soralfisu Jafisovi pomočniki niso zaupali in mu tudi Doljan ni hotel razkriti načrtov o pripravah za strmoglavljenje vlade, je vendar le ujel na ušesa zaupno vest, da se nekaj pripravlja. Vedel pa je tudi, da stoji v ozadju Jafis kot glavni voditelj in agitator. Mimo tega je tudi vedel, da so obstojali med Doljanom in Jafisom neki tajni stiki.

Te govorce se je tedaj spomnil Soralfis, in nenadoma ga je obšlo spoznanje, da bi utegnil Jafis rešiti Doljana in pomagati Intelo do njene ljubezenske sreče. Mislil, ki mu je tako nepričakovano napolnila glavo, je bila še vsa nejasna, razumel

jo je bolj podzavestno kakor zavestno, pa se je vendar čutil olajšanega.

»Kaj, če bi stopil k Jafisu in mu povedal, kaj se je zgodilo z Doljanom?« se je vprašal. »Če ne more koristiti, škodovalo gotovo ne bo.«

In prav tako naglo kakor prej Sudaja k njemu, se je napotil Soralfis k Jafisu. Iskal ga je najprej na domu, toda tam ga ni našel in zamuditi je moral precej časa preden ga je izsledil v sumljivi družbi nekoga malega zabavišča na skrajnem koncu Oceanopolisa. Povabil ga je s seboj v stransko sobo, kjer sta bila na samem in varna pred ušesi nepoklicanih.

»Prihajam zaradi doktorja Doljana,« je dejal brez posebnega uvoda.

»Zaradi Doljana,« je vzkliknil Jafis. »Kje je Doljan, kaj je z njim? Iskal sem ga že povsod, pa ga nikjer ne morem najti in nihče mi ne ve povedati, kam je izginil.«

»Prav to je tisto, zaradi česar bi rad govoril z vami,« mu je odgovoril Soralfis.

»Vi veste kje je?«

»Vem.«

»Kje?«

»V zaporu predsedstva vlade...«

»V zaporu predsedstva,« je vzkliknil Jafis in planil kvišku. Postal je nenavadno razburjen. Le s težavo je spregovoril besede: »Zaprli so ga...«

»Da,« je dejal Soralfis. »Izvedeli so za njegovo ljubezen... Saj vendar ne izdajam nobene tajnosti?«

»Nobene,« ga je pomiril Jafis. »Natanko sem poučen o njegovi in princesini ljubezni, Govorite dalje!«

»Izvedeli so za njegovo ljubezen do princese Intele, stvar se je obravnavala na seji vlade in posledica je bila tajna aretacija. Kaj nameravajo sedaj z njim, še ne vem. Vsekakor pa se mi zdi, da je njegovo življenje v resni nevarnosti in bi bilo treba na vsak način nekaj ukreniti.«

»Izvedeli so za njegovo ljubezen...« je kakor sam zase ponovil Jafis. »Drugega niso izvedeli?«

»Kaj drugega,« je vprašal Soralfis, ki njegovega vprašanja ni razumel.

»Nič. Menil sem le, da je njegova aretacija v zvezi še s kako drugo zadevo.«

»Mislim da ni. Sicer pa, kakšna naj bi bila ta druga zadeva?«

Jafis na to vprašanje ni odgovoril. Pogledal ga je tako prodirno, da je Soralfis takoj spoznal, da mu ne zaupa, ker je pa uvideval, da bo mogel pomagati svojemu prijatelju Doljanu le tedaj, če si bo pridobil popolno naklonjenost Jafisovo, je dejal zaupno in docela neprisiljeno:

»Razumem vas popolnoma, ne zaupate mi. Morda imate popolnoma prav, da ste previdni. Toda v mojem primeru se vam ni treba bati ničesar. Doljanov prijatelj sem in v tem trenutku bi storil zani vse proti komurkoli, tudi proti vladi. Ne poznam resnice in nisem poučen o stvarih, ki se pripravljajo, vem pa prav dobro, da se pripravljajo in da je v našem ozračju soparno. Vi ste o tem gotovo bolje poučeni.«

Sport

Tekmovanje za nogometno prvenstvo mariborskega II. razr.

Mariborski medklubski odbor LNP je na svoji zadnji seji izžrebal pare za jensensko prvenstvo mariborskega II. razreda. Pri žrebanju nasprotnikov je MOLNP upošteval tudi SK Ptuj, SK Dravo (Ptuj) in SK Panonijo (Murska Sobota), ki sicer doslej niso še sprejeti v JNS. Izžrebanji pari mariborskega II. razreda so:

1. oktobra: SK Svoboda:SK Panonija, SK Gradjanski:SK Drava, SK Mura:SK Ptuj. 8. oktobra: Svoboda:Ptuj, Gradjanski:Mura, Drava:Panonija. 15. oktobra: Gradjanski:Svoboda, Drava:Mura, Panonija:Ptuj. 22. oktobra: Svoboda:Mura, Panonija:Gradjanski, Ptuj:Drava. 29. oktobra: Drava:Svoboda, Ptuj:Gradjanski, Mura:Panonija.

Medklubski odbor LNP, službeno. V nedeljo 17. tm. bo ob 10. na igrišču ISSK Maribora prvenstvena tekma mladim ISSK Maribora in SK Rapida. Službujoči odbornik g. Filipančič, Tajnik.

Češkoslovaška:Avstrija. V nedeljo 17. tm. bo v Pragi meddržavna nogometna tekma med reprezentancama Avstrije in Češkoslovaške.

Vnetje slepiča.

Brzi vlak na progi Nottingham—Leicester je potolkel te dni po čudnih okolnostih vse dosedanje rekorde hitrosti. V Manchesteru je vstopila v brzovlak neka mlada žena z dvema otrokoma. Med vožnjo pa so jo popadle grozne bolečine in je neki zdravnik, ki se je vozil v vlak, ugotovil, da ima vnetje slepiča in da je potrebna nujna operacija. Radi tega je vlakovodja naročil strojevodji, naj pospeši hitrost, ker je v vlak, ki mora čimprej pod nož. Na prvi postaji je pričakoval rešilni avto, ki so ga pozvali po radiu. Z rešilnim vozom so prepeljali bolnico v bolnišnico, kjer je srečno prestala operacijo. Za otroka pa so se pobrigali potniki in ju vzeli s seboj v London, kjer so ju izročili sorodnikom obolele žene.

Svoje telo je dal na razpolago.

Pred kratkim je prišel v London neki misijonar, ki je na Kitajskem obolev za neko neozdravljivo boleznijo in je radi tega dal svoje telo na razpolago londonskim zdravnikom v svrhu znanstvenega proučevanja. Izjavil je, da dovoli, da mu inficirajo kri z najrazličnejšimi boleznimi. Po nekem zakonu pa bi se misijonarjeva želja ne smela uresničiti. Zdravniki pa so vendar poslušali zanimiv in izjemni primer ter prelomili zakon.

Telovadni raspored Sokola-Matice v Mariboru. 1933/34

Oddelek	Telovadnica	Dan	Ure
Člani mlajši	Krekova ulica	Torek Petek	20.—22.
Člani starejši	Gimnazija	Torek Petek	1/2 19—20
Članice mlajše	Krekova ulica	Ponedeljek Četrtek	19—1/2 21
Članice starejše	Gimnazija	Ponedeljek Četrtek	19—1/2 21
Moški naraščaj od 14.-16 l.	Krekova ulica	Sreda Sobota	1/2 19—20
Moški naraščaj od 16.-18.l.	Krekova ulica	Torek Petek	1/2 19—20
Ženski naraščaj	Krekova ulica	Ponedeljek Četrtek	1/2 18—19
Moška deca	Krekova ulica	Sreda Sobota	17—1/2 19
Ženska deca srednješolska	Krekova ul.	Torek Petek	17—1/2 19
Ženska deca od 7. do 10. leta	Cankarjeva šola	Torek Petek	1/2 17—18
Ženska deca najmlajša	Cankarjeva šola	Torek Petek	15—1/2 17

Redna telovadba vseh oddelkov se je pričela že v ponedeljek. Prijave starih in novo pristopivših članov in naraščaja sprejemajo vodniki oddelkov med redno telovadno uro.

Mali oglasi

Razno

REKLAME!
Reven učiteljčnik V. letnika izvršuje vsakovrstne reklame (napise in slike v izložbe — posebno ob priliki razprodaje, večje reklame in lepake). Ponudbe pod »izvežban« na upr. »Večernika«. 3440

STARA STREŠNA IN ZIDNA OPEKA
ter vrata in okna na prodaj. Vrbanova 65. 3439

UPOKOJENKO
bi vzela k sebi na brezplačno stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista. 3437

Pijte drevo
BRASIL-MATTE
1 urečica Din. 5.
Z. ANDERLE.

MARTIN SAFRAN,
sobo-črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ulica 16, prevzema vsa v stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

OPOZORILO

Varujte se moljev, zato prodajate obnošene obleke, čevlje, godala, knjige, porcelan, starine itd. v Grajski starinar. Trg svobode 1. Plačate najbolje. 2572

Prodaj

POCENI NA PRODAJ
pet dobrih šivalnih strojev. Grajska starinar. Trg svobode 1. 3446

ŠIVALNE STROJE IN KOLESA,
nove in rablene, kakor otroške vozičke prodaj po najnižji ceni Alojz Ussar, Maribor, Trubarjeva 9/I. 3443

ANTIČNA STARONEMŠKA JEDILNICA,
postelja, omara, mize, stoli, kuhinjska kredenca in razno drugo pohištvo ter predmeti, kakor tudi police se takoj zelo poceni prodaj. Vprašati v upravi. 3420

Kupim

DOBRO OHRANJENE MANJŠE VINSKE SODE
kupim. Ponudbe pod »Jesen 20« na upr. Večernika. 3449

PLAČAM
Din 6.— do 7.— za kg avtogumija. Justin Gustinčič, meh. del. Tattenbachova ulica 14.

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO
oddam. Studenti. Bolfenkova ul. 40. Ogleda se zvečer ob 6. uri. 3435

Sobo išče

SOLIDEN ROKODELEC IŠČE
malo in ceneno opremljeno sobico. Naslov v upravi »Večernika«. 3444

Dlaško stanovanje

ODDAM SOBO
s posebnim vvhodom (luč prosta) dijaku gimnazijcu z jutitrom in južino proti instrukciji. Naslov v upravi »Večernika«. 3439

SPREJMEM 4—5 DIJAKOV
na stanovanje in hrano za Din 400 mesečno. Tattenbachova ulica 16/III, vrata 19.

Sobo odda

LEPO, OPREMLJENO SOLNČNO SOBO
pri parku oddam. Trubarjeva ulica 3a, »Vha Doris«. 3452

ODDAM SOLNČNO SOBO
z dvema posteljama dvema višješolcema. Vprašati v trgovini mesnih izdelkov, Glavni trg 11. 3445

BOLJŠEGA DELAVCA
sprejem kot sostanovaleca z dobro hrano. Ruška c. 29/I. 3436

LEPO, OPREMLJENO, SOLNČNO SOBO
s posebnim vvhodom oddam poceni s 1. oktobrom. Praprotnikova 26, Krčevina. 3429

Pouk
ENGLISH LESSONS
Miss Edith Oxley, Krekova ulica 18, od 1. oktobra. 3422

INŠTRUKTORJA REALČANA
za matematiko za četrti razred iščem. Ponudbe pod »Četrta real. gim.« na upravo lista. 3447

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nam je nenadoma umrl naš dobri soprog, oče, stari oče in brat, gospod

Matevž Smode

posestnik v Sp. Polskavi.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 14. septembra ob 16. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Sp. Polskavi.
Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, 15. septembra zjutraj v farni cerkvi.

Sp. Polskava, Jesenice, Maribor, dne 13. septembra 1933.
Žalujoča soproga z otroci.